

Sf. Ioan Gură de Aur despre iubirea dintre soți

(fragmente din *Omilia a XX-a la Efeseni*, trad. Isabela Stoian,

în: *Studii Teologice*, 2014, 3)

Orice fel de femeie ți-ai lua, nu îți vei lua o astfel de mireasă precum Hristos Biserica, nici una care este atât de departe de tine, precum Biserica de Hristos; dar El nici nu S-a dezgustat, nici nu a urât-o din cauza prea marii sale urâtenii. [...] Dar, cu toate acestea, ca pentru una frumoasă, ca pentru una iubită, ca pentru una minunată, astfel S-a dat pe Sine pentru cea urâtă. [...]

Să nu o lauzi pentru frumusețea exterioară: și lauda, și ura aceea, și însăși dragostea [sunt] ale unor suflete neînfrânate. Caută frumusețea sufletului: urmează-L pe Mirele Bisericii! Frumusețea din afară este plină de multă lăudăroșenie și de nebunie și te aruncă în gelozie și adeseori te face să bănuiești lucruri necuviincioase. Dar [zici că] are plăcere? Până în prima lună și a doua sau cel mult până-ntr-un an, mai încolo nu, căci minunarea se veștejește din cauza obișnuinței; totuși, lucrurile urâte care se nasc din cauza frumuseții rămân: mândria, nebunia, disprețul. Iar în cazul [plăcerii] care nu este de un asemenea fel, nu există vreo atare [frumusețe], ci dorința care începe așa cum trebuie rămâne puternică, fiindcă este a frumuseții sufletului, nu a trupului.

Ce este mai frumos decât cerul, spune-mi, ce este mai frumos decât stelele? Despre orice trup ai vorbi, nu este atât de luminos, despre orice ochi ai vorbi, nu sunt atât de strălucitori. Când au fost făcute acestea, și îngerii se minunau, și noi ne minunăm acum, dar nu la fel ca la început. Căci așa este obișnuința: nu ne mai uimește la fel. Cu cât mai mult în cazul femeii? Iar dacă vine după aceea și o boală, îndată își ia zborul toată [frumusețea].

Să căutăm la femeie afecțiunea, modestia, blândețea: acestea sunt însemnele frumuseții. În orice caz, să nu căutăm farmecul trupului, nici să nu o învinovățim cu privire la acele lucruri peste care nu este stăpână. Mai bine zis, să nu o acuzăm deloc (căci am fi cutezători), nici să nu ne pierdem răbdarea, nici să fim nemulțumiți. Sau nu vedeți câți, locuind cu femei frumoase, și-au distrus în chip jalnic viața? Iar alții, locuind cu femei nu foarte frumoase, au ajuns cu multă bucurie la cea mai înaintată bătrânețe? Să curățim pata dinăuntru, să smulgem zbârciturile cele din interior, să facem să piară rușinea de pe suflet. O astfel de frumusețe caută Dumnezeu. Pentru Dumnezeu să o pregătim [pe femeie să fie] frumoasă, nu pentru noi. Să nu căutăm averea, nici noblețea din afară, ci noblețea din suflet.

Așadar, după cum Fiul lui Dumnezeu este părtaș firii noastre, astfel și noi suntem părtași ființei Lui. Și după cum El ne are întru Sine, așa și noi Îl avem întru noi. „Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi într-un singur trup” (*Efeseni* 5, 32). Iată și a treia îndreptare. Căci arată că omul, lăsându-i pe cei care l-au zămislit și din care s-a născut, se împletește cu aceea. Și, în sfârșit, trupul este tatăl, mama și copilul, alcătuit din punerea laolaltă a legăturii fiecăruia. Căci, amestecându-se semințele [celor doi], se naște copilul, încât cei trei sunt un singur trup. Astfel devenim și noi un singur trup cu Hristos prin împărtășire.

Și femeia, deși pare că este în pierdere, pentru că i se rânduiește să se teamă, [de fapt] este în câștig. Căci bărbatului i s-a rânduit responsabilitatea mai mare: faptul de a iubi. Așadar, zice, de ce nu s-ar teme femeia? Tu iubește-o, împlinește ce este al tău! Că și dacă alții nu urmează cele ce țin de ei, noi trebuie să le urmăm pe cele ce țin de noi. Un astfel de lucru spun: „Supuneți-vă, zice, unul altuia întru frica lui Hristos” (*Efeseni* 5, 21). Așadar, de

ce nu s-ar supune și celălalt? Tu supune-te legii lui Dumnezeu! Într-adevăr, așa este și aici: deci femeia, chiar dacă nu este iubită, la fel să se teamă, ca să nu se întâmple din partea ei [ceva]; și bărbatul, chiar dacă nu este temut de femeie, în același fel să o iubească, ca să nu rămână el în urmă. Căci fiecare primește ce este al său.

Despre iubire i-a vorbit bărbatului și lui i-a încredințat cele ale femeii și către el a grăit cele privitoare la iubire, legându-l strâns [de femeie] și lipindu-l [de ea]. [...] Nu vezi de câtă cinste vrea Dumnezeu să se bucure femeia, că, îndepărtându-te de tată, te-a pironit de ea?

Prin urmare, ce fel de teamă este? Teamă ca nu cumva să te contrazică, să nu se răzvrătească împotriva ta, să nu dorească întâietatea; ajunge ca teama să stea numai în aceste lucruri. Dacă o iubești cum ți s-a poruncit, vei pricinui [o dragoste] mai mare; mai bine zis, nu vei înfăptui aceasta prin frică, ci însăși iubirea o va face.

Iar cuvântul despre trup [s-a spus] spre a iubi și cuvântul „se va lipi de ea”, de asemenea spre a iubi. Că, dacă o pregătești să fie sfântă și fără de prihană, toate vor veni după aceea. Caută cele ale lui Dumnezeu și vor urma și cele omenești cu multă ușurință.

Ad-o pe femeie întru armonie și astfel familia este unită. Dacă ne vom cârmui astfel casele noastre, vom fi destoinici și la conducerea Bisericii. Căci familia este o mică Biserică. Așa este cu puțință ca bărbații și femeile să fie buni și să treacă peste toate.